

SPRAAKWATER

COVID19

HET WERK GAAT GEWOON DOOR...

*Ineke Schippers**

■ Inmiddels zijn we al een beetje gewend aan de effecten van de volksgezondheids crisis waarin we verkeren. Al weken werken we continu op afstand en worden medewerkers en bestuurders steeds handiger in het digitaal vergaderen. Gestructureerd en efficiënt vergaderen is zomaar van de één op de andere dag voor iedereen de dagelijkse praktijk. Het vraagt discipline, goede voorbereiding van vergaderingen, stevig voorzitterschap maar vooral leiderschap.

Niet alleen leiderschap als manager – directeur of als voorzitter van een college maar ook persoonlijke leiderschap. Op afstand werken, digitaal vergaderen en in verbinding blijven met elkaar kost extra energie. Vanuit mijn eigen context heb ik ruim vijftig toppers aan te sturen en te ondersteunen. Dit vraagt andere manieren van verbinding. Terugkoppeling van management overleggen, bestuursvergaderingen of andere overleggen worden niet meer gemailld maar bijvoorbeeld via een vlog gedeeld. Ik maak filmpjes voor de groep, maar ook persoonlijke filmboodschappen voor mijn MT-collega's. Dat leverde al snel de naam van 'vlogmanager' op.

Op allerlei creatieve manieren vinden we noodgedwongen nieuwe werkvormen. Het leuke en interessante is dat deze ook nog eens effectiever blijken te zijn dan hoe we voor de crisis met elkaar samenwerkten. Het digitaal vergaderen met mijn MT-collega's geeft letterlijk ook een kijkje in elkaars privé omgeving. Zo zie je verschillende achtergronden zoals de rommelige zolderkamer, een gezellige woonkamer of juist het luxe kantoor met mooie prenten aan de muur. En niet te vergeten de geluiden. Zo nu en dan loopt de poes over een bureau of hoor je op de achtergrond een papagaai

schreeuwen. Naast het strak vergaderen, is er toch ruimte voor het maken van een grapje over elkaar. Op een of andere manier werkt het verbindend, je benadert elkaar op een andere manier. Er is meer fysieke afstand maar toch zijn we dicht bij elkaar.

De andere manier van verbinding met elkaar zetten we als organisatie ook in om goed in contact, en verbinding te blijven met onze ingezetenen en samenwerkingspartners. Eigenlijk gaat dit bijna vanzelf. Als waterschappers vinden we ons werk en de realisatie belangrijk. We zijn loyaal en dat merkt ook de omgeving, dat kan niet anders!

Als overheidsorganisatie geven we het goede voorbeeld bij de uitvoering en volgen we strikt de maatregelen op. Vergaderingen en contactmomenten zijn niet fysiek, alleen als het strikt noodzakelijk is. Toch worden zo nu en dan uitzonderingen gemaakt en wordt op kantoor gewerkt. Echter dat mag alleen met toestemming van het management en met inachtneming van de maatregelen. Er wordt veel gebeld en steeds meer digitaal vergaderd. Dit vraagt veel van de uitvoeringsorganisatie en het bestuur, ook als bestuursorgaan werken we immers op afstand.

* **Ineke Schippers**, Afdelingshoofd Bestuurlijke & Juridische zaken (wnd) en Klachtencoördinator & Mediator, Waterschap Hollandse Delta daarnaast Eigenaar van De Buitenpraktijk, coaching in de natuur en gespecialiseerd in Verlies & Rouwbegeleiding.

De uitvoering van het werk gaat dus 'gewoon' door...

Naast de collega's die fysiek op de zuiveringsinstallaties werken zijn we ook als 'interne' uitvoeringsorganisatie volop aan het werk. Er worden analyses gemaakt, scenario's bedacht en doorgerekend. Wat als het ziekteverzuim nu explosief stijgt? Wat betekenen de voorgestelde maatregelen voor de bedrijfsvoering? Wat is het risico voor onze eigen mensen op de zuiveringen die direct blootgesteld worden aan het Coronavirus? Maar ook de scenario's voor het afschalen van de maatregelen krijgen aandacht. Want naast de bestrijding van het Coronavirus dient zich een nieuw risico aan; de droogte! Hoe gaan we in de uitvoering van ons werk om met het afschalen van de ene crisis en voorbereiding van een mogelijke droogtecrisis? Kan onze uitvoeringsorganisatie dit wel aan? Wat als...

Voorzichtig durf ik wel te stellen dat een grote groep medewerkers nu zelfs meer werkt dan voor de crisis. Deze crisis zorgt namelijk voor een 'permanent' opgeschaalde situatie. Door het Coronavirus dienen soms ongekende maatregelen te worden genomen en de effecten ervan op de primaire processen worden continu gemonitord. Ineens is ook het tekort aan mondkapjes voor de medewerkers van de waterschappen een serieus probleem. Ondanks dat de watermanager gewend is aan crisisbeheersing is deze crisis toch heel anders. We zijn goed getraind en ervaren als het gaat om de bestrijding van wateroverlast of droogte. Maar nooit eerder was er sprake van een gezondheidscrisis en zeker niet van deze omvang. Dit heeft consequenties voor de manier waarop de calamiteit bestreden wordt. Ervaring en leerpunt in deze situatie is dat druk komt te staan op de governance van de crisisorganisatie in relatie tot de corporate governance en andersom. Dit leidt soms tot onduidelijkheid in de organisatie; wie pakt nou wat op, wie moet betrokken zijn en wie neemt het besluit. De crisis heeft niet alleen een impact op de primaire processen en taken maar ook op de bedrijfsvoering, de gezondheid en welzijn van de medewerkers.

Dit vraagt wellicht een andere governance van de crisisbestrijding, vraagt durf en creativiteit van de organisatie. Het op zoek gaan naar crisisbeheersing passend in de 'nieuwe normaal'. We kunnen immers niet in deze opschaling en situatie blijven. De bedrijfsvoering zal ingezet moeten worden om deze crisis ook voor langere termijn adequaat te kunnen blijven bestrijden.

Dubbel werk aan de winkel!

De samenwerking is intensief maar zeker ook leerzaam en interessant. Veel collega's met een rol in de calamiteitenorganisatie hebben ook een cruciale rol in de uitvoering van de reguliere taken. En het reguliere werk van de bedrijfsvoering gaat door! Doel is zoveel als mogelijk de aannemers en dienstverleners hun werk te kunnen laten doen. Er wordt continu nagedacht hoe de risico's op vertraging beperkt kunnen worden. Maar ook hoe we ervoor kunnen zorgen dat de opdrachtnemers veilig het werk kunnen uitvoeren. Ons Juridisch team stelde brieven op aan onze contractpartners met informatie over de maatregelen en hun handelingsperspectief in deze situatie.

Maar ook andere werkzaamheden lopen door. Een hele bijzondere voor mij en ons team Bestuurlijke zaken is toch wel de komst van Jan Bonjer, onze nieuwe dijkgraaf. Het is zeker bijzonder om de 'vlaggenoverdracht' te organiseren in deze crisistijd. Ook voor deze taken en mooie gebeurtenissen wordt een beroep gedaan op ieders flexibiliteit en creativiteit. Een introductieprogramma gaat zeker anders dan was voorgesteld en toch gaat het best goed. Er bekruipt mij zelfs een gevoel van trots en respect voor nieuwe bestuurders, die instappen in dergelijke situaties en natuurlijk ook voor de stafleden die dit mogelijk maken.

Maar ook voor bestuurlijk Nederland. In de eerste weken van de Coronacrisis is hard gewerkt aan ideeën en mogelijkheden om het bestuur van het waterschap Hollandse Delta digitaal te kunnen laten vergaderen. Het was in onze ambtelijke optiek strikt noodzakelijk dat de bestuurlijke besluitvorming voor

Foto: waterschap Hollandse Delta / Linda Vermeulen

een aantal onderwerpen door moesten gaan, dit was immers nodig om ons werk door te laten gaan. Maar hoe dan? De wet voorzag er niet in en toch hebben samen alles op alles gezet om onze creatieve ideeën aan het algemeen bestuur voor te leggen. De crisis zorgt voor ruimte om te experimenteren en creatief te zijn. Maar ook om lef te tonen door de voorstellen en uitgewerkte varianten te delen met andere bestuurders in Nederland. Respect voor alle experts die in ieder geval de Spoedwet digitale besluitvorming hebben opgesteld en ervoor hebben gezorgd dat de bestuurlijke processen ook doorlopen tijdens de crisistijd.

Ons kantoor is nog steeds leeg, we wachten op het afschalen van de maatregelen. Heel misschien kan de helft van de medewerkers binnenkort weer aan het werk op kantoor. Zo nu en dan ben ik op kantoor voor een noodzakelijk gesprek. Liever ben ik er niet, het confronteert mijn mis-gevoel van mijn mensen. Het grote voordeel van deze crisis is dat je het 'gewoon naar je werk gaan' enorm waardeert. Maar nu staren de lege werkplekken en beeldschermen op kantoor ons nog steeds aan en doet mij denken aan Beursplein 5 maar dan zonder het rumoer. ■

Minister Cora van Nieuwenhuizen
en heemraad Leo Stehouwer
bezoeken een AWZI.